

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdankih ob torkih, četrtek in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . f. 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . f. 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . f. 6.— „ „ „ 9.— za vsa leta . f. 12.— „ „ „ 18.—

Naročnine se plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. izven Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

Razmere na Primorskem.

(Govor posl. dr. Laginja, v seji zbornice poslancev dne 13. maja 1897.)

(Dalje)

Gospôda moja! Po 300 letih morate potovati v Pulj Via Sergio št. 55 in ogledati si besede, napisane že najmanje jeden mesec neposredno pred vratni hrvatskega državnega poslanca: m o r t e a L a g i n j a (Čujte! Čujte! med Slovenci), m . . . a L a g i n j a !

Drug proveditor, Giacomo Rhenier, druga nepristranska priča, pravi leta 1585. v svojem poročilu in jaz moram zopet prositi dovoljenja, da smem prečitati, saj ni dolgo (čita):

„Toda povračaje se k poljedelstvu, katero sem vedno povspesoval naporom vseh duševnih sil svojih, pravim Vaši jasnosti, da je med onimi stvarmi, ki vzbujajo nado do najboljših uspehov za poljedelstvo, priseljevanje Morlakov iz okolice Zadra in Šibenika, ki so bili pod turškim gospodstvom: to so ljudje, ki niso le močni in privajeni trudu, ampak tudi jako pridni in jako sposobni za poljedelstvo“.

Uradno poročilo proveditorja Lodovico Memo (čita):

„Ko sem se mudil v gori omenjeni, jurisdikciji v Umagu pripadajoči vasi Materada, da izvedem omenjeno zaznamovanje hrastov — namreč za arzenal — došlo je k meni nekoliko prebivalcev iz one vasi in so me prosili — ker jim je bilo zabranjeno od strani mestnih prebivalcev v Umagu, da bi v rečenem kraju sadili trte, ker so bili brez vina in so ga morali drago kupovati od meščanov v Umagu —, da bi določil meje, da bodo mogli pridelovati vina in drugega na svojih zemljiščih“ itd.

Potem nadalje (čita):

„Novi prebivalci, posebno Morlaki — torej Slovani — goje oljke veliko pridnostjo in trudom;

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

113

ROMAN.

— Francoški spisal Alphonse Daudet, preložil Al. B. —

Imel je dosti naročnikov, ta preklicani pritlikavec. V Parizu je toliko trgovcev, toliko takih, ki se morajo spomniti zadnjega dne, toliko nesrečnikov, ki so podpisali menice ali so zapisali po čez na njej „sprejeto“. Vsem tem ljudem je klical višnji možiček mimogrede svoje svarile. Glasil je je nad tvornicami, ki so bile sedaj tihe in temne; nad krasnimi, od tihih vrtov obkroževanimi domovi bogatih borzijancev; nad hišami v pet ali šest nadstropij, nad nejednakimi, pokvečenimi, strmimi strehami ubožnega okraja.

„Dan plačila! dan plačila!“ Od jednega mestnega konca do drugega je zvenel jasni, rezki, neusmiljeni glas skozi kristalni zrak mrzle mesečne noči; povsod, kjer je šel mimo malček, je pregnal spanec, vzbudil skrb, težil misli in trudne oči ter v brezbrojnih hišah pariških pušča! mrklo neugodnost, mrzlo nespečnost.

Mislite si o tej pravljici, kar hočete, da ukrepim poročilo svojega prijatelja, zatrdim vam lahko, da je Žigo Planusa, starega blagajnika tvrdeke Fromont mlajši in Risler starši, nekoč po noči — bilo je proti koncu prosinca — v njegovi hišici v Montronge predramil isti zlobni glas in isto rožljanje veržice in da je slišal isti zoperni klic: „Dan pl čila! dan plačila!“

oni gnoje iste, dočim stari prebivalci ne znajo tega ali pa nočejo“.

V istem ugodnem zmislu sodi o Morlakih poveljnik trdnjave Razpor na Krasu, Hieronim Correr, kakor tudi proveditor Nicolò Salamon, istotako ob zvršetku 16. stoletja.

Te podatke, gospôda moja, sem dobil iz knjige, naslovljene „Notizie storiche di Pola“, „edite per cura del municipio“, to je: izdane po prizadevanju — in to v moje največje zadoščenje — municipija v Pulji. (Živahna veselost.)

Torej štiri klasične priče za to, da smo se mi priselili v zapadno Istro kakor kulturni element, element miru, pridnosti, dela; klasičen dokaz, da nismo bili mi izzivači, da nismo mi donesli v Istro nauka o sekanji trt, ampak da je delala to od popred ostala oligarhija, ki se dandanes pripoznava k italijanski stranki. (Dobro! na desni.)

Vprašanje, o katerem razpravljamo danes tu, je le mal del velikega vprašanja. Gospodje na levi strani naj ne pričakujejo, da bi se morda danes dotaknil njih idejalov; kajti teh idejalov ne vidimo tu, ker so jih pustili v Trstu. Tako prepričanje sem vsaj jaz dobil iz nekega lista, ki je glasilo par excellence vaše stranke. Vaše idejale puščam torej na strani; govoril bom na kratko o nekem drugem idejalu, ki se tiče nas, in ki se tiče habsburške monarhije. Kraji, o katerih je govor, so le droben del velikega kompleksa dežel, ležečega med Zemunom in med srednjim in gornjim tokom Soče.

Predočite si, gospodje moji, to črto iz kakoršnega si bodi zemljevida, in predočite si tudi, kake važnosti je ista za državo. Določeno je bilo od Previdnosti, od zgodovine in od narodov, ki bivajo tu, da se naši monarhiji ne vzame ni jeden koščič na vsej črti, da jej bodi to akcijska črta, da bo mogla delati gospodarski, narodno, politički,

„Saj je res!“ si je mislil vrli mož ter se vsklonil v postelji; „pojutrnjem je zadnji dan in jaz tako lahko spim!“

In res je šlo za znatno svoto. V dveh obrokih je bilo treba plačati sto tisoč frankov, a blagajnica Fromontova je bila popolnoma prazna, prvokrat čez trideset let. Kaj početi? Zaman je poskusil Žiga že večkrat, da bi govoril z Fromontom mlajšim. Mladi mož se je nekako ogibal težke odgovornosti kupčijske; z mrzlično hitrostjo je stopal po pisarnah, kakor bi ničesar ne videl in ne slišal, in na plašna vprašanja blagajnikova je odgovarjal zveč svoje fine brke: „Že dobro, dragi Planus! Nič ne skrbite... jaz uredim vse!“ Pri tem pa je bil videti, kakor bi mu rojile po glavi vse druge stvari ter bi bil v mislih tisoč milj od tod. Po tovarni, kjer je bila splošno znana njegova zveza z gospo Rislerjevo, se je govorilo, da ga Sidonija vara in da je zelo nesrečen zaradi nje. In res se je dosti bolj bavil z norčijami ljubice svoje, nego s skrbmi blagajnikovimi. Rislerja pa niti ni bilo na izpregled; vse dni je prebil v podstrešni sobici, kjer je nadzoroval tajno sestavljanje svoje tiskalnice, da ni bilo ni konca ni kraja.

Vsled te malomarnosti principalev in popolnega nedostajanja nadzorstva je prišlo v tvornici sčasoma vse v nered. Delavci in komiji so po svoje gospodarili s časom, prihajali pozno ter zgodaj odhajali, ne zmeni se za stari zvon, ki je toliko časa zvonil na delo, a sedaj bil plat zvona, zvoné

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo ulica Molino picolo št. 3, II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame oije so proste poštnine.

na kratko: v vsakem pogledu, in sicer v oni sméri, v kateri jedini je še možno dalje delovati naši monarhiji. Italija in Nemčija nam stojiti nasproti kakor narodno celotni državi, na severovzhodu imamo velikana, kjer bi bila le nespametna drznost, ako bi hoteli misliti na kako delovanje. Le na črti, katero sem označil poprej, bi morala in naj bi bila Avstrija spolnjevala svojo zgodovinsko nalogo.

Toda, kaj vidimo, gospôda moja? Vidimo, žal — in o tem bi morali govoriti tudi v Budimpešti — da se prebivalstvo, bivajoče v teh deželah — sistematično uničuje v gospodarskem pogledu, vidimo, da se isto zapostavlja narodno v vseh njega aspiracijah, in sicer v oni drugi polovici države danes skoro še bolj, nego v tej polovici.

Vidimo, da se narod ob vsakem koraku zapostavlja v vseh njega političkih zahtevah in aspiracijah in to je narod, katerega važnost, zvestoba in udanost do monarhije in vladajoče hiše so se že opetovano priznale z najvišjega mesta.

Tam, gospôda moja, v vzhodni polovici države tlačijo Hrvate — govorim odkrito, ker mi je znano in ker je res — pod pretvezo, da Hrvatje teže na Dunaj; v tej polovici države tlačijo Hrvate in Slovence pod pretvezo, da teže tjakaj. Kaj ostaja torej še?

Gospôda moja! Uvedite konstitucionalne odnošaje, dajte nam gospodarske, narodne in političke svobode, vsaj v toliko, v kolikor dovoljujejo to državni temeljni zakoni Avstrije. Mi ne zahtevamo od vas ničesar drugega. Ako nam daste to, dobimo temeljne pogoje za svoje narodne življenje in mi vsprejmemo iste kakor temeljne podlage svojemu narodnemu napredku. Kar je več od tega, to so idejali. (Obrnjen do Italijanov): Jaz se ne dotikam vaših idejalov, toda gospôda moja, to ne gre, da nam očitati izvestne denunciacije, ko se vendar mi držimo oddaljene od denuncijacij in od takih namenov sploh.

k razpadu. Kupčija je sicer še vedno tekla, kajti čislana trgovska hiša napreduje dolgo časa na videz v starem tiru. A kak nered, kaka zmešnjava je bila skrita za tem navideznom blagostanjem!

Žiga je to vedel bolje, nego kateri si bodi drugi, in zato ga je bil svarilni klic višnjelega možička tako burno vzbudil iz spanja. Užgal je luč kakor bi mu to moglo pomagati iz mračnih, mučnih mislij, ki so se mu pletle in gnetle po glavi, priti do jasnosti, in po koncu je sedel na postelji ter preudarjal. Kako preskrbeti tistih sto tisoč frankov? — A neizterjani dolgovi tvrdkini so znašali še več nego to svoto. Množica starih računov je ležala neplačana pri odjemnikih; Prochassoni in drugi so dolgovali nekov ostanek; a kako ponižanje, ko bi najedenkrat hoteli iztirjati te dolgove! To ni običajno v veliki kupčiji... le kramar sme storiti kaj takega. A vendar je bilo boljše nego protest. O! če se je spomnil, kako pride bančni sel z zaupnim obrazom, stopi k pregraji, položi menice na plačilno mizo in on — Žiga Planus — bo moral reči možu: „Le vzemite zopet seboj trate, nimam denarja, da bi jih rešil.“

Ne, to ni bilo mogoče! Boljše vsako drugo ponižanje, nego to.

„Drugega ne preostaje... jutri moram iti okrog!“ je vzdihoval ubogi blagajnik.

(Pride še.)

Ako bi prišlo do tega, da bi kateri si bodi avstrijski vladi še le morali praviti take stvari, ktere se od vaše strani označajo kakor denunciacije, potem bi bilo, gospoda moja, zares obupati na taki vladi, in ne bi bila več naša naloga, da bi delali take usluge. Kar pripovedujemo, pripovedujemo v glavnem zato, ker vse vaše delovanje kakor politiška stranka, vse vaše stremljenje in prizadevanje v tem stoletju, sosebno od uvedanja konstitucije sem, gre le za tem, ne v obrambo vaše narodnosti — to ni res — ampak, da bi uničili zadnje sledi slovanskega življenja v Primorski (Tako je!), da bi morali, če ne vi sami, pa vaši sinovi, reči nekega lepega dne: Mi hočemo pripadati k svoji narodni državi! (Živahno odobravanje.) (Pride še.)

DOPISI.

Dunaj. (Razmere med visokošolci). [Izv. dop.] (Dalje.) A počakajte. Skoro bi se bil zarekel. Omenil sem, kako nekateri starejši akademiki prezirajo in se ni malo ne brigajo za „Slovenijo“. Vendar so slučaji, ko jih je vendar videti v društvenih prostorih. To je tedaj, kedar, prišedši na Dunaj, prinašajo svojo prtljago v društvo za jeden ali dva dni, ker še nimajo stanovanja; drugi primerljivi bi bil, da jo pobriše v društvo kateri teh gospodov — navadno bolj prikrito — in v dopisni knjigi pozivlje kakega Slovenijana, da naj ob tej in tej uri pride v to in to gostilno ali kavarno. O taki priliki jim je torej „Slovenija“ dobra, ona „Slovenija“, ki jim je sicer deveta briga in na katero so tako pozabili, da celo tistih novcev, ki jih dolgujejo društvu, ne povrnejo. Dolg takih gospodov znaša lepo svotico. Pa saj je „Slovenija“ bogata (!), saj ima lepo glavnicu in se lahko vzdržuje iz samih obrestij (!) Kaj bi ji človek še plačeval potem!

Bili bi nekako obračunali s takimi starejšimi akademiki, ki se jim za malo zdi, vstopiti v „Slovenijo“. Vendar se jih bode tudi tikala stvar, ki jo hočem sedaj omeniti in ki še bolj markantno osvetljuje neveseli položaj tega društva. — Večkrat slišimo, da je petje in ljubezen do njega slovenski karakteristikon. Da, zatiralci naši so nas oropali slobode in samostanosti; zakrivali so, da se ne moremo ponášati s slavno zgodovino, temveč da nam je odmerjen le skromen prostorček v predalih historije. Le nekaj nam niso mogli vzeti sovragi; nekaj nam je ostalo. To je petje in pač smemo rekati, kakor poje pesnik v „tožbi vjetega ptica“:

Le jednega nam vzeli niste,
Pa nam ne vzamete nikdar!
Te pesmi so srebrnočiste,
To je glasov nebeški dar.

(S. Gregorčič.)

V nadomestilo za slavno zgodovino naklonilo nam je nebo cenjen dar petja. Pesem naša, ta nas tolaži v nesreči in obupu, ona nas bodri in junači, kadar nam hoče kloniti pogum. Kaj čuda torej, da je Slovenec od nekdanj negoval petje in si stekel ime „eminentno pevskega naroda“. Kaj čuda, da se je zadnji čas ustanovilo toliko pevskih zborov in društev; kaj čuda, da naši rojaki nastopajo kakor čislani pevci v tujini, da se moremo ponášati pred inorodci z izbornimi domačimi skladbami, da, celo z domačo opero. In poje ti v nas kmečki fant, delavec, uradnik. Učitelji ti zbirajo okoilo sebe selske mladeniče, ki po trudapolnem delu na novo ožive v pesmi in pojo in se vadijo, da moraš strmeti na njihovi vstrajnosti. Delavci imajo svojih pevskih zborov; uradniki se zbirajo po mučnem delu v pevsko kolo. Sedaj pa čujte! „Slovenija“, v kateri se združuje cvet slovenske mladine, ona zaostaja za neukimi kmečkimi mladeniči, za neizobraženimi delavci, ona je — brez pevskega zbora. To dejstvo je pač najeklatantnejši dokaz mlačnosti, ki se je utihotapila v društvo. Čujejo se sicer — čudno bi bilo, če bi se ne — glasovi, naj se že vendar osnuje pevski zbor. A ni ga človeka, ki bi se z vso energijo poprijel stvari, ni ga pravega zanimanja za to idejo mej pevci samimi. In teh je lepo število v društvu; saj je pevec skoro vsaki drugi Slovenijan. Potem si je pač lahko razlagati, zakaj so mesečne seje „Slovenije“ tako dolgočasne in se niti členom — kamoli drugim gostom — ne ljubi prihajati v seje. Če bi pa bilo v sejah vselej na programu nekaj pevskih točk, ki bi jih pro-

izvajal društveni pevski zbor, bi rad dohajal vsakdo in imeli bi v vsaki seji priliko opaziti tudi kaj gostov, katerih seveda sedaj iščemo zaman. In v kaki zadregi je včasih društven odbor! Primeri se, da umrje na Dunaju kak ugleden Slovenec, ali da je zadušnica za kakega rojaka. „Slovenija“ je vezana, da poje o taki priliki. Kako morajo potem odborniki letati okolo in stikati za pevci, da v naglici napravijo par vaj in potem — pojo. A ne vprašajte, kakšno je to na hitro skupaj zmašeno petje. Človeka je skoro sram, da si pevci, tako slabo pripravljeni, upajo nastopiti javno. — Tu je zopet težko, ne dotakniti se že omenjenih starejših akademikov, ki niso člani društva. Večina njih je dobrih pevcev in baš če bi oni vstopili v „Slovenijo“, in se zavzeli za petje, kakor se gre, bi društvo kmalu imelo svoj pevski zbor. A ker so previsoki, potem seveda ne gre. (Pride še.)

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 1. junija 1897.

K položaju. Včeraj je milostni cesar vspregel grofa Badenija v daljši avdijenciji. Poslednji je gotovo poročal vladarju o sedanjem nejasnem položaju. In položaj je res nejasen, to pa v prvi vrsti po krivdi grofa Badenija samega. Večina je tu, ki hoče uveljaviti svojo voljo, a od strani grofa Badenija bi bilo le naravno, da se lepo nasloni na to večino, vsprejemši vsenkupni nje program. Ali gospod ministerski predsednik noče in noče. Najprvo je hotel po vsej sili in proti volji večine potisniti liberalne veleposestnike v to večino. Potem je dajal razumeti več ali manj jasno, da se ne strinja povsem z adreso večine, a danes trdi neko dunajsko poročilo, da si prizadeva grof Badenij, da bi pregovoril desnico, naj se ne spušča v razpravo o adresi. Vse to napravlja na človeka utis, kakor da grof Badenij hoče na vsak način zaustavljati skupine na desni na njih poti. Očividno iz ozirov do ropotajočih Nemcev. Ta obzirnost pa gotovo nima zmisla ob toliki srditosti, s katero proganjajo liberalci grofa Badenija. To omahovanje poslednjega provzroča torej, da je položaj tako nejasen. Da se je grof Badenij izjavil brezpogojno solidarnega z večino, bil bi položaj gotovo bolj jasan. Tako pa ne vemo še za gotovo, ali pride do razprave o adresi, ali ne pride, ali se odlože posvetovanja, ali se ne odlože, in kedar se odlože? Vest, da se v današnji seji zbornice prečita dopis ministerskega predsednika, s katerim pozivlje na izvolitev členov delegacije, to vest bi bilo seveda smatrati znamenjem, da se razprave skoro odlože.

Nemci na levi so zopet razburjeni in razžaljeni. Zatožili so oba podpredsednika, Abrahmoviča in Kramára, ker sta baje grozno grdo postopala z abstrakcionisti, a kaj je storila vsled tega večina na desnici? Sestala se je parlamentarna komisija desnice ter je izrekla podpredsednikoma zahvalo na njih energičnem vodstvu razprav. To je dovolj, da so Nemci zopet razburjeni.

Danes se vrši meritorna razprava o predlogih gledé odnošajev na Primorskem. Od strani večine so se oglasili za besedo Spinčič, Gregorčič, Brzorad in eventuelno Laginja; od strani Italijanov pa Verzeznassi, Gambini in Lenassi. Razume se že v naprej, da levica je gotovo tudi danes trkala obstrukcijo. Predmet obstrukcije je sedaj v prvi vrsti stenografski zapisnik. Nič ni prav v njem; tako predlagajo, ali da se mora kaj upisati ali pa brisati. O tem treba seveda glasovati po imenu, čas je zgubljen, in zbornica ne more do dela. Vprašanje je le, kako dolgo bodo to hoteli trpeti davkoplačevalci, da se zapravljajo njih denarji za uprizarjanje škandalov in da se tako grdo zlorablja mandatje, mesto da bi se izvrševali v blagor trpečega ljudstva? Menda gre h kraju tudi potrpežljivost davkoplačevalcev, kajti zbornici je došlo že nad 200 protestov proti obstrukciji in to največ iz nemških krajev.

Duvalizem ali federalizem? Bolj in bolj sili na dnevni red vprašanje preosnutja naše države v federalistiškem zmislu. Čudno, a vendar resnično je, da so to vprašanje najbolj povspestili — seveda nehote — oni in isti Nemci, ki trde sicer, da bi vsaka sprememba sedanje ustave značila pogin za državo, da Nemci se svojo borbo dosežajo ravno nasprotno od tega, kar bi hoteli doseči. Da nemški centralizem ne ugaja duhu in sestavi naše države, da je tak centralizem le trda spona za

mnogolično in mnogonarodno Avstrijo, da je to zapreka, ovirajoča svobodni razvoj in napredek posamičnih sestavnih delov te države, o tem je uverjen in priznava že ves svet, izvzemši one, ki nimajo interesa na moči te države, ker škikajo preko nje mej. Do spremembe mora priti torej, do take spremembe, da pridejo bolj do veljave posamični narodi. Temu se ne moremo izogniti. Vprašanje je le: kedar pride ta važni dogodek? A to je ravno omenjena zasluga Nemcev, da so svojim rogoviljenjem, svojim gaženjem vsakršne avtoritete v sedanjem parlamentu, svojim nasilnim preprečanjem zakonodavnega dela, podali dokaz, da tako ne moremo dalje, da je parlament v svoji sedanji sestavi nesposoben za delo, in so s tem dozorili prepričanje na vseh straneh, da je neizogibna primerna sprememba naše ustave. In res ne bi bil pričakoval nikdo, da tako hitro in splošno pride v razgovor vprašanje o preustroju države v tem zmislu, da se dovoli več samostojnosti posamičnim nje delom. Vzemi v roko kateri-si bodi česnik, povsod najdeš kaj o tem vprašanju; seveda v zmislu programa tiste stranke, kateri služi dotični list.

Tako smo čitali v zadnji „Südsteierische Post“ dopis od hrvatske meje, ki se bavi s tem predmetom, sosebno pa z vprašanjem: ali naj se Hrvatje drže duvalizma, torej ogerske države, ali pa naj delajo za federalizem, to je: da bi postali celokupna hrvatska skupina, pomnožena po Bosni in Hercegovini, v federativni državi avstrijski?

Mi se nočemo spuščati tu v meritorno razpravljanje tega predmeta; pač pa bi hoteli reči dve tri o razlogih, ki jih navaja dopisnik štajerskega lista, da bi prepričal Hrvate, da ne veljajo več razlogi, radi katerih so se oni vedno bal zduženja z Avstrijo. Glavni vzrok, da so Hrvatje obrnili hrbet Dunaju, je bil strah pred germanizacijo, pred ponemčevanjem. Tega se ni več bati sedaj, kajti — tako pravi dopisnik — mlajši rod nemški ne misli več na ponemčevanja, ker vidi, so brezvspešna vsa prizadevanja v ta namen. Hrvatom se ni bati več, da bi jih Nemci nadlegovali z nemško gramatiko. Zato so avstrijski Nemci že davno prepustili Galicijo Poljakom, Primorsko pa Italijanom (!!!), ker imajo dovolj posla z napredujočimi Čehi in Slovenci!! — Ta poslednji argument nas je posebno zból v oči. Kakor moramo namreč brezpogojno pritegniti splošni trditvi, da Hrvatom se ni več bati ponemčevanje — sosebno ako se združijo z Srbi v tesno vzajemnost, — tako moramo protestovati proti domnevanemu prepuščenju Primorcev Italijanom. Mi ne vemo sicer, da-li je dopisnik štajerskega lista res mislil tako ali ne, v svoji sestavi pa je dotični stavek razumeti tako, kakor da so Nemci prepustili Primorsko Italijanom in da je to prepuščenje smatrati dovršenim, priznanim činom. Za božjo voljo, kam ste mislili vendar? Kam ste mislili, ko ste napisali, da Primorska se je prepustila Italijanom, ker Nemci imajo dovolj posla z Čehi in Slovenci. Po takem je gospod dopisnik že odločil Primorsko od Slovencev, po njega menenju pojm „slovenski narod“ ne obseza tudi Primorske!!! Kako ste prišli da take monstroznosti? Ali si je res možno misliti narod slovenski brez Primorja? Kaj bi predstavljaj narod slovenski brez Goriške, Trsta in Istre?!! Ali bi se res hoteli odpovedati zavednemu, živemu in energičnemu življu na Primorskem in še celo ob dejstvu, da je ta živelj v veliki večini v deželi?!! Ne, proti takemu tolmačenju moramo protestovati. Naj že pridemo Slovenci ob sedanji duvalistiški uredbi države do jedne upravne skupine, ali pa po potu federalizma v večjo jugoslovansko skupino: to jedno mora ostati nepremična točka na našem programu: mi ne smemo zgubiti ni jedne duše več, ni jedne pedi tal!! Ako nas združijo bodoči dogodki, združiti nas morajo — vseh!!!

Demonstracije. V Gradcu so hoteli dijaki (seveda nemški) demonstrirati proti jezikovnim naredbam. Zborovanje bilo je prepevovano uradoma. — Vzlic prepovedi pa se je sešlo včeraj do 500 dijakov v pivarni Sandwirth. Vsprejeli so resolucijo, s katero protestujejo zoper jezikovne naredbe. Na poziv došlega redarstvenega komisarja so dijaki sicer ostavili pivarno, a so šli ukupno na dvorišče vseučilišča, kjer so prepevali narodne pesmi in so kričali: Doli z Badenijem! Jednake demonstracije so se vršile tudi na tehnik in potem pred na-

mestništvom, dokler niso redarji razgnali demonstrantov. Nekoliko oseb je bilo zaprtih. — Kaj meni socialno demokratična „svoboda“: ali je pričakovati od takih srditežev pravičnega jezikovnega zakona!! Ali sme hoditi s takimi ljudmi oni, ki je res za narodni mir?!

Različne vesti.

Naši odnošaji. Mnogo slučajev je bilo že navedenih v tem cenjenem listu, kako se postopa z ljudmi slovenske narodnosti, katere osoda zadene, da si morajo iskati zdravniške pomoči, bodi-si v naši mestni bolnišnici, ali na zdravniških postajah. Slučaj pa, ki sem ga izvedel od neke verodostojne osebe, presega že vse meje drznosti. — Torej čujte:

Dne 27. maja je prišel neki Slovenec, ki ne razume italijanski, na ambulanco mestne bolnišnice iskat zdravniške pomoči za svoje bolne oči. Dotični zdravnik (Brettauer) ga je vprašal gorečim glasom v italijanskem jeziku: „Come ti se ciami?“ Ker mu pa mož ni vedel hitro odgovora, jel je na ves glas upiti nad njim: „Can de dio — come ti se ciami — perche no ti me rispondi — da dove ti son — che arte te fa!“ Mož, kateremu se je dozdevalo menda, kaj zahteva od njega, odgovoril je mirno v slovenskem jeziku: „Težak sem z Opčin“. To je bilo olje v ogenj; zdravnik je postal kar besen, upil je, da ga je bilo lahko čuti na ulico: „A! figura p.... d'un scia vo — ti son quei de Nabergoj — speta can de dio, voio che te parli italian!!!“ — Da, in to se je tudi uresničilo — da se je mož smilil vsem navzočim. Mož pa je molčal ter potrpežljivo prenašal bolečine in zaničevanja; opomnil je samo: „če ne delam, ne jem“.

Konečno mu je zdravnik podal „recept“ za neko mazilo z zopetnimi zaničljivimi besedami: „Ciapa qua — e torna di mi — e un'altra volta te andara de Nabergoj che te guarisce lui i oci“ itd.

To je pač plastična slika naših neznosnih odnošajev, ter izvrstna ilustracija k najnovejši predlogi naših poslancev.

Jutri se poroči gosp. Herman Debevec, trgovec in posestnik na Razdrtem, z gospodičino Kavčičevo, hčerjo pok. rodoljuba in bivšega poslanca Hinka Kavčiča. — Čestitamo.

Umrl je včeraj dolgoletni odvetnik v Postojni, gosp. dr. Edvard Dev v dobi kaci 60 let. Bolehal je že dije časa. Pokojnik je bil sicer naš narodni nasprotnik, a v osebnem občevarju dobra duša in mirne nрави.

Povsodi izzivamo! „Agramer Tagblatt“ ima iz Celja izborni dopis o tamošnji „sijajni nemški kulturi“. List piše: Grof Bađeni je ob svojem nastopu napravil globoki poklonček pred „sijajno nemško kulturo“ in je isti izraz tudi še pozneje rad porabil. Kdo ve, da-li ga niso drugače pončili sedanji grdi pojavi divjajoče obstrukcije? O tem nam ni znano ničesar. A znano nam je, da je v tukajšnji kavarni „Merkur“ neki v Celje došli Hrvat dobil vse drugače pojme o „sijajni kulturi“, nego jih ima menda grof Bađeni.

Neciga dne je omenjeni Hrvat sedel v kavarni se svojim znancem, umirovljenim c. kr. stotnikom, s kojim se je seznanil v „Narodnem domu“. Mej prijateljskimi pogovori se je čulo tu pa tam tudi hrvatskih besed. Blizo te mize so igrali nekateri Germani biljard, in čuvši hrvatskih besed, prevzel jih je takoj furor teutonikus.

Jeden German je stopil k mizi in se zadril zapovedujočim glasom: „Tu imate govoriti nemški, ta hiša je nemška!“ Hrvat je skušal pomiriti razburjenega gospodiča, a germanofilu to ni zadostovalo, marveč je kričal še dalje: „To je provokacija, v nemški hiši govoriti hrvatski, to je surovo!“ Na to Hrvat: „Surovo je, da se drznete Vi, ki se niti niste predstavili, nas na tak način napadati!“ Razburjeni gospodič je vzplamtel stoprav sedaj in je divjal: „Kako, Vi nas hočete še žaliti, to je surovost, kako se zovete?“ Napadeni je pripomnil temu, da mu ne prihaja na misel imenovati svoje ime in da želi miru. Gospodič še bolj razdražen: „Jaz se zovem dr. Stepischnegg (menda Stepišnik? op. stavčeva) in surovost je to, da nas provocirate s hrvatskim govorjenjem v nemški hiši!“

Toraj surovost, izzivanje! Ako govorimo svoj jezik vpričo nasprotnika, je to izzivanje? Kaj pa, ako bi smatrali tudi mi izzivanjem, ako govori nasprotnik svoj jezik vpričo nas? Z otroci in norci res treba potrpljenja!

Javna predavanja. Na Dunaju so uveli lani javna vseučiliška predavanja za pripravi narod, obsegajoča posamična poglavja iz različnih vednostnih strok, ki so bila vsa izredno obiskovana ob ustopnici 50 kr. za ves kurz (kurzi trajajo 1.) od oktobra do božiča; 2.) od novega leta do velike noči. 3.) od velike noči do julija. Tudi „Wr. Volksbildungsverein“ prireja brezplačna predavanja ob nedeljah in praznikih po vseh okrajih. Izvestno je to mogočen pripomoček v razširjenju prosvete. Porodila se mi je torej misel: zakaj bi tudi v v nas ne bilo mogoče kaj takega? — Povsem novo bi to ne bilo, saj je sem ter tja že pred mnogo leti imela taka predavanja v čitalnici ljubljanski, in saj je slične prirejala včasih tudi „Kat. družba“. Mislim, da bi se prav lepo združilo „utile in dulce“. V korist naši družbi sv. Cirila in Metoda naj bi se uvedla v nas, v Ljubljani n. pr. v Sokolovi telovadnici, ki bi se gotovo dobila v ta namen brezplačno, predavanja redno ob nedeljah popoldne, ker bi bila torej pristopna najširšemu občinstvu. Ustopnina bi morala biti minimalna, 10 do k večjemu 20 nvč. od osebe za jedno predavanje; in vendar bi o teh troških donesla lepo svoto v blag namen. Naši rodoljubni profesorji bi bili poklicani v prvi vrsti, da omogočijo in uresničijo to idejo; podpirali bi jih odvetoiki, zdravniki, veterinarji, duhovniki i. t. d.

Predavanja bi bila v postnem in adventnem času, vsakekrat po štiri do pet; vsako zase celotno, a vendar tudi lahko zvezana med sabo v poseben cikel, ter bi trajala po jedno ali k večjemu po poldrugo uro. Ako se ta, česar ne dvomim, obnesejo dobro in udomačijo, prirede se pozneje še pogosteje.

V poljudni, lahko umevni obliki, a vendar na znanstven način bi se lahko razpravljala poglavja, ki so obče zanimiva in koristna. — Iz obče zgodovine, zlasti one slovanskih rodov, iz kulturne zlasti literarne zgodovine vseh časov, iz zemljepisja, iz naravoslovja, iz socialnopolitične vede bilo bi ogromno tvarine, ki bi zanimala tudi priprosti narod. Tem bi se vsporejala razlaga najvažnejših zakonov in državnih uredb, — poglavja iz higijene, odlomki iz filozofije itd.

Predavatelji sami, ki bi se žrtvovali v dušmoljuben namen, priobčevali bi potem svoja berila v kakem primernem časopisu ter takó pripomogli tudi h književnem razvitku slovenskemu, a bi ob jednem dobili s tem za svoj trud malo odškodnino.

V tej ideji bi se lahko složili pristaši najrazličnejših političnih strank, — ker bi morala biti zabranjena že v naprej vsaka strankarska uporaba predavanj — ter tako delovali vzajemno v prosep in omiko svojega naroda, v delu, ki je toli potrebno, a se žal toli zanemarja. Upam, da se ta ideja uresniči in ostane trajna, — da ne pridobi že v pričetku nasprotnikov ali vsaj mlačnežev, ki bi zabranili nje omogočenje; marveč da najde odmeva v srcu vsaj nekaterih rodoljubov, ki naj jo dovedejo do zmage.

Fr. Göstl.

Poročilo o razpravi zoper učitelja Zonta smo morali odložiti za prihodnje izdanje.

Letni občni zbor rojanskega posojilnega in konsumnega društva vršil se bode v ponedeljek, dne 7. junija 1897. ob 3. uri pop. v društvenih prostorih, na kateri se vabi vse ude, z opombo da posebna vabila se ne razpošiljajo.

Zanimiv ujetnik. Princ Nikolaj grški je ostavil svojega psa v Larisi, kjer je lepi četveronožec prišel v turške roke kakor ujetnik. Ta pes — ime mu je „Zano“ — vzbuja sedaj v turškem taboru več zanimanja, nego vsi drugi vojni ujetniki. Adjutant Sultana, Kenan Bey, usmilil se je krasne živali, ki je bila jako potrta in žalostna ob njegovem prihodu v Lariso, in je je vzel seboj v Solun. Ker pa Turek slutí, da tiči v živali še mnogo grških simpatij, nadel mu je običajno torbo in verigo. Pozneje so ga sproveli k fotografu in njegovo genijalno vedenje medpotoma in pri fotografu ostane izvestno Sultanu v spomin, da so Grki vredni večih simpatij, nego jih najbrže uživajo danes med Osmani.

V Parizu vedo, kje je Gorica, na c. kr. pošti v Trstu pa ne! Neki Slovenec je minoli terek v Gorico poslal rekomandiran list z jasnim in razumljivim naslovom. Da mu je bilo do sigurnosti in točnosti odpošiljatve, se razvidi iz tega, ker ga je rekomandoval. Dotični adresat v Gorici je dobil list iz Pariza. — Lepe razmere!

Ponesrečeni slovenski misijonar. Iz Amerike prihaja vest, da je slovenski duhovnik Peter Jeram utonil, vračaje se dne 9. m. m. v Kalifornijo od misijona na Raki Rio Grande.

Ukradena „indijska zvezda“. V Hyderabadu je bil ukraden dijamant, ki je bil ponos dinastije in naroda, poznan po imenu „indijska zvezda“. Ukraden je nekako na isti način, kakor slike na Dunaju in v Pešti. Mesto ukradenega dijamenta je podložen ponarejeni biser. Dijamant je bil dar Indije kraljici Viktoriji povodom njenega jubileja.

Narodno-gospodarske stvari.

Občni zbor banke „Slavija“ v Pragi.

(Zvršetek)

Ali vstrajati toliko vrsto let na čelu podjetij, kjer mora človek biti pripravljen ne le na dobra, ampak tudi na slaba leta, vstrajati in delati neumorno, da se ukorenini in utrdi zavod v bodočnosti, to je velika in največja zasluga našega gospoda predsednika. Za trdno sem prepričan, da kipi v vsakem izmed nas najiskrenejša želja, da bi v prosep našega zavoda še dolgo let vstrajal velečenjeni gospod predsednik na svojem mestu in se veselil velikega razvoja, ki ga je dosegla „Slavija“. Kličem iz vsega srca našemu dragemu predsedniku „Slava“ (Slava, Slava, Slava!).

Na to se je oglašil k besedi ljubljanski župan, gospod Ivan Hribar, in je govoril nekako tako-le:

„Ako se jaz oglašam k besedi, storim to zato, da v imenu slovenskega členstva izrečem radost o sijajnem položaju zavoda, katerega ime nam je tako simpatično. Opravičen sem k temu tem bolj, ker se banka „Slavija“ nikjer, razen na Češkem, ni tako simpatično sprejela, in nikjer tako ukoreninila, kakor na Slovenskem. In ako se vi, gospoda moja! danes nekako samosvestno ozirate potem zavodu, ki je postal mogočna gospod. trdnjava naroda češkega, morem jaz smelo reči, ne da bi se mi moglo očitati precenjevanje, da smo v pravi bratovski ljubezni s skromnimi svojimi močmi tudi mi pomagali Vam zidati to trdnjavo. (Výborně).“

Res je, gospoda moja! da je ideja slovanske vzajemnosti pripravljala banki „Slaviji“ pot na Slovensko; toda treba je naglasiti, da bi dasiravno je ta ideja pri nas tako popularna, banka „Slavija“ v krasni naši domovini ne bila se tako razširila, ko bi ne bili sodelovali tudi drugi momenti. Jeden glavnih pa je, da je na čelu zavoda stal mož tako zatega značaja, tako iskren rodoljub in tako vnet zagovornik slovanske vzajemnosti, kakor je gospod grof Jan Harrach.

Gospoda moja! Vsa zgodovina našega naroda ni drugaga, ko naštevanje muk in trpljenja, katero je moral prestati. Skozi temne oblake na obnebi narodnega našega življenja niso mogli poodreti oživljajoči solnčni žarki. Mi torej sploh nimamo lastnega plemstva. Ne čudite se torej, ako Vašega v resnici plemenitega plemića Jana grofa iz Harrachov smatramo nekako tudi za svojega. Saj je kakor poslanec ponovno povzdigal svoj glas za pravice naše. Ako ga vi zamorete prištevati podpornikom neštevilnih svojih društev in zavodov, velja tudi to o najvažnejših naših narodnih društvih in napravah. In ko so pred dvema letoma o Veliki noči tajne sile prirode mogočno pretresle zemljo, na katero so si predniki naši postavili svojo belo Ljubljano, tedaj je ta plemeniti sin češkega naroda bil mej prvimi na pomočnem delu za slovenske brate.

Naj torej danes, ko gospod grof slavi petindvajsetletnico svojega predsedovanja banki „Slaviji“, sprejme tudi najiskrenejšo čestitke slovenskega členstva z voščilom, da bi ga previdnost božja še dolgo vrsto let ohranila banki na čelu. V to ime kličem mu iskreno slovenski „Živio!“ (Živio! Živio! Živio!)

Gospod Koutický naglašja, da banka „Slavija“ v finančnem in gospodarskem oziru stoji danes na taki visini, da se zamore meriti z vsako tujo družbo. Po njej se emancipuje češki narod vsaj deloma tujih, sovražnih mu uplivov. In kdo ima največjo zaslugo za razcvit banke „Slavije“? V prvi vrsti gotovo gospod grof Jan Harrach. Njemu torej kliče govornik „Na zdar!“ (Na zdar!).

Tem govornikom je odgovoril grof Harrach nekako tako-le:

„Besede prvih dveh odstavkov letnega poročila ste sprejeli z živahnim odobravanjem. Prav ga-

njen sem po tolikih izrazih Vaše ljubezni, Vašega zaupanja in Vaše udanosti. Moja zasluga ni posebno velika; le na zaupanju, katero sem vedno imel k našemu zavodu in njegovemu članstvu, slonita zasluga. Vi, gospoda! imate zaslugo, ker ste idejo vzajemnosti prinesli iz naše domovine tudi v druge dežele. — Jaz sem „Slaviji“ zaupal že zato, ker je nje ime poročstvo za uspeh. Vi ste bili vsi apostelji slovanske vzajemnosti, in srečen sem, da imam čast predsedovati Vam. V posebno čast si štejem, da me je bela Ljubljana počastila s častnim meščanstvom, in prosim gospoda župana Hribarja, da pove svojim rojakom, da bomo radi vedno podpirali slovenski narod v njegovem boju za pravice. (Burno odobravanje). Bil sem vedno privrženec načela, s katerim se strinja tudi češki narod, podpirati namreč tlačnega, in bojevati se proti onemu, ki ga tlačí. Zato bomo pa tudi vedno podpirali prizadevanja Slovencev. — Upravni svet banke je naročil za svojo zborovalnico mojo sliko. Kdorkoli se ozreš na to sliko, ko že mene več ne bode, vedi, da je to bil Vaš sodelalec na narodnem polju, da je bil pošten Čeh in zvest sin svoje domovine. (Burno odobravanje in ploskanje.)

Ko se je na to predsednik grof Harrach spomnil še zaslug dra. Josipa Mildeta, ki je z njim vred pred 25 leti bil izvoljen v upravni svet banke „Slavije“ in pa Ivana Hribarja, katerega je imenoval aposteljem slovanske vzajemnosti, zaključil se je občni zbor, ki je bil znamenit tudi zato, ker se je na njem tudi konstatovalo, da banka „Slavija“ zavzema tretje mesto mej avstrijskimi zavarovalnicami po višini svojih fondov in obsegu svojega poslovanja.

Trgovinske brzojavke in vsti.

Endimpeita. Pšenica za jesen 7.16 7.17 Pšenica za juni 1897 7.45 do 7.47 Oves za jesen 5.16—5.18. — Pšenica jesen 5.65! 5.68. Koruza za juni 1897. 3.55 3.57 Pšenica nova od 78 kil. f. 8.15—8.20 od 79 kil. 8.20 8.25 od 80 kil. f. 8.30—8.35, od 81. kil. f. 8.35 8.40 od 82 kil. for. — — — — — Jedmon 5' — 8' — — — — — 5.75 — 6.20

Pšenica: sredne ponudbe, mlini rezervirani trg mlačen, malo prometa. Prodalo se je 2000 met. st. zopet 7 $\frac{1}{2}$ nvč. ceneje. (Vreme: oblačno.)

Praga. Nerazmisljeni sladkor for. 11.60 do — — — — —. Novi po f. 11.72 $\frac{1}{2}$.

Praga. Centrifugal lo novi, postavljene v Trst s carino vred odpošiljatev precej f. 33 — 33.25 Concasse 34 — 34.25 Četvrti 25 — — — — — V glavah sodih 36.50 Jako stalna rastoče.

Havre. Kava Santos good average za juni 45.75 za oktober 47. — — — — — mirno.

Hamburg. Santos good average za juli 37.25. za september 38. — — — — — za december 38.75 za marec 39.25. mirno.

Dunajska borza 1. junija 1897.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.90	101.90
„ „ „ v srebru	101.95	101.95
Avstrijska renta v zlatu	123.05	122.95
„ „ „ v kroun	100.80	100.80
Kreditne akcije	362.50	363. —
London 10 Lat.	119.45	119.45
Napoleoni	9.52	9.52
20 mark	11.72	11.72
100 ital. „	45.35	45.37 $\frac{1}{2}$

Hotel-Pension „OBELISK“ na Opčinah.

Udano podpisani usoja si naznaniti, da je prevzel od gospoda Josipa Goljevščka vodstvo že več let obstoječega hotela „Obelisk“ na Opčinah za sezono pričenšo v soboto dne 5. junija t. l.

Na razpolago je 40 sob čisto na novo opravljenih z vsemi potrebami, dvorana za koncerte in obed, novo napravljeni park, senčnati vrt, italijanska in nemška kuhinja, plzensko pivo, izvrstna tu in inozemska vina, vozovi za izlete, kopelji, telefon in kegljišče v hiši. Hotel je odprt vse leto. Točna postrežba in cene zmerne.

Za prijazni obisk prosi udani

Anton Schein,

vodja.

Najnovejše vesti.

Gorica 1. Predvčerajšnjem je došel k bolnemu goriškemu knezonadškofu z Dunaja profesor dr. vitez Krafft-Ebing v spremstvu dra. vit. Bleiweissa. Po izreku slovečega zdravnika boleha njega Prevzvišenost nablizu dva meseca ob melanholiji, izvirajoči iz duševne razburjenosti. Bolezen dospe kmalu svoj naravni zaključek, vendar je visokega bolnika varovati vsakterega razburjenja in dopuščati k istemu le osebnih prijateljev.

Moskva 31. m. m. Ob gomili na Hodinskem polju ponesrečenih, slavila se je včeraj slovesna zadušnica, kateri so prisostvovali veliki knez Sergij Aleksandrovič, vojaški in civilni vrhovni dostojanstveniki, dame visoke družbe in neštivilna množica ljudstva.

Zobobol olajšujejo

zobne kapljice lekarnja Piccolija v Ljubljani (Dunajska cesta)

katero so bile odlikovane z Najvišjim priznanjem Nj. c. in k Vis. prejasne gospe prestolonaslednice-udove nadvojvodinje **Stefanije** Stenlenica velja 90 kr.

NAZNANILO.

Spodaj podpisani raznašalec lista „Edinost“ ki ie zajedno URAR priporoča se toplo p. n. občinstvo za popraviljanje vsakovrstnih ur. Udani **Friderik Colja**, vratar hiše št. 8 via Solitario

Zdravljenje krvi

Čaj „Tisoočerni svet“ (Millefort). Čisti kri ter je izvrstno sredstvo proti onim slučajem, če peče v želodcu, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidam. Jeden omot za zdravljanje, stoji 50 nč, ter se dobiva v odlikovani lekarni **PRAXMARER „Al due Mori“ Trst, veliki trg.**

Pozor na brate Ribarić!

Podpisani je odprl v svoji hiši krčmo, ul. Porta, 1, uhod ul. Conti, za Holtom. Toči pristna črna in bela vina istrska in dalmatinska I. vrste. Drži pivo Dreherjevo v sodčkih in steklenicah. Kuhinja je izborna, vedno z jedili preskrbljena. Postrežba je točna. Strankam dadó se kosila in večerje. Oddaje se vino tudi na dom v sodčkih po 28 l. — po dogovoru. Nadejaje se mnogobrojnih posetov od strani sorojakov, zahvaljuje se prav srčno njim udani

Mihovil Ribarić.

Hotel FISCHER, Kamnik, Kranjsko.

Ponižno podpisani slavnemu občinstvu uljudno naznanja, da je s 1. majem letos obče znani

Hotel Fischer

v mestu Kamnik, najprijetnejšem zavetišču in kopališču

prevzel zopet v lastno režijo.

Priporočuje se slavnemu občinstvu za obilni obisk naznanja, da bode skrbel prav posebno zadovoljiti cenjene goste z izbornim vinom, z vedno svežim pivom, z dobro, ukusno, gorko in mrzlo kuhinjo.

V hotelu se nahaja mnogo sob za prenočišče, kakor tudi letna stanovanja za ptujce.

S spoštovanjem
Fran Fischer.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka
v Pragi.

P. t. gg. členom oddelkov I. in II.

(zavarovanje kapitalov za doživetje in smrt)

kateri so sklenili svoja zavarovanja v letih 1869 do 1891, pripada

10% dividenda.

Ta dividenda se izplača na podlagi §. 3. pravil oddelkov I. in II. iz zavarovalnine, kolikor je bilo plačane v letu 1896 na police, katere so dosedaj v veljavi, in sicer na ta način, da se odračuni 10% iz zavarovalnine na pobotnicah.

10% dividenda pripada brez izjeme na vsa zavarovanja katerekoli tarife, torej na zavarovanja na smrt, na doživetje in na zavarovanje dote otrokom.

P. t. članom, kateri so že vplačali celoletno zavarovalnino za leto 1897, se bode vračunjenih 10% izplačalo v gotovini, onim gg. članom pa, kateri plačajo zavarovalnino mesečno, četrtletno ali polletno, se bode dividenda na pobotnici, počenši 1. julija 1897 do 30. junija 1898, odštela.

Za leto 1896 iznaša vplačana premija, postranska plačila in obresti gld. 2,631.657.44 Rezervni in poročstveni fondii banke nase iznašajo koncem leta 7,955.290.62

V dobi 28 let svojega obstanka je izplačala „Slavija“ zavarovancem zavarovanih kapitalov in odškodnin v vseh oddelkih 27,193.723.10

O tej priliki opozarjamo najširše sloje sl. občinstva na koristne in ugodne tarfe banke „Slavije“. Izbéro najugodnejših zavarovalnih tarifov za slučaj smrti in doživetja pošiljamo na zahtevanje drage volje vsakemu.

V LJUBLJANI, meseca maja 1897.

Generalni zastop „Slavije“

vzajemno zavarovalne banke v Pragi.